

Risicogerichte Brandveiligheid

van beheersing naar sturing

Martin van Staveren

Wie?

Dr. Ir. Martin van Staveren MBA

*Staat voor **anders** omgaan
met risico's.*

- Adviseur
- Docent
- Auteur

UNIVERSITEIT TWENTE.

Visie – Missie – Actie

VISIE: risicomanagement wordt te ingewikkeld gemaakt, met de illusie van volledige controle.

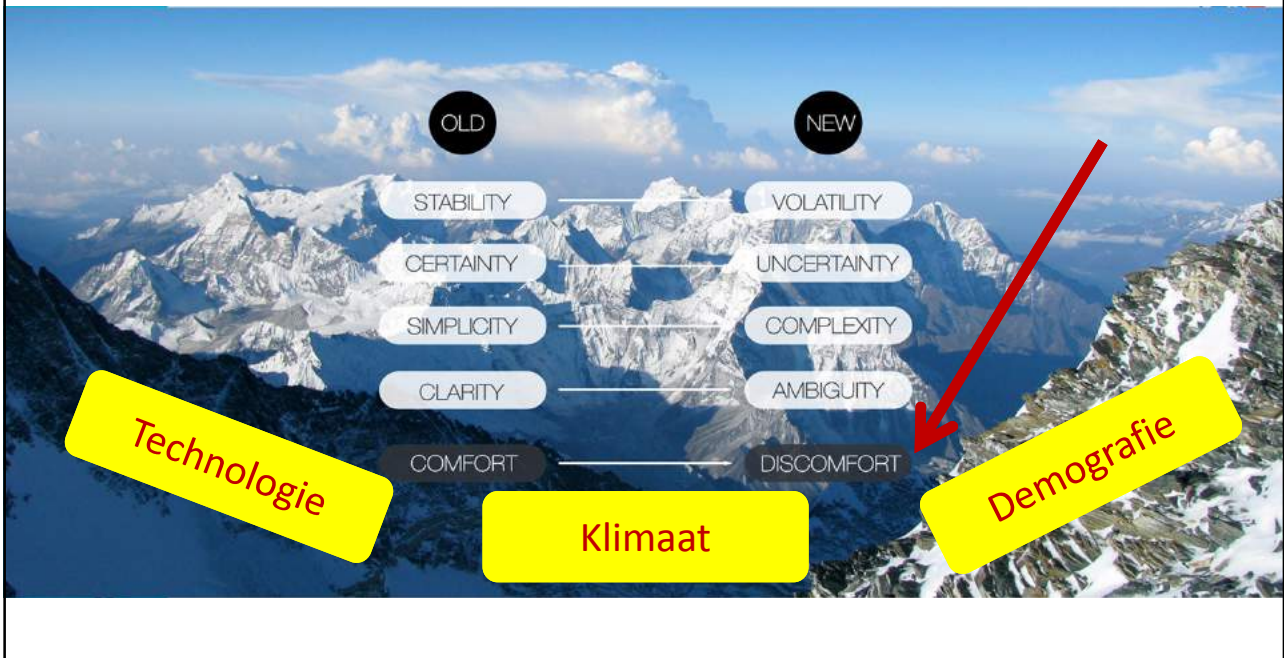
MISSIE: doelen en ambities helpen verwezenlijken, door anders omgaan met risico's.

ACTIE: mensen in organisaties helpen met een andere – effectievere - aanpak voor omgaan met risico's.

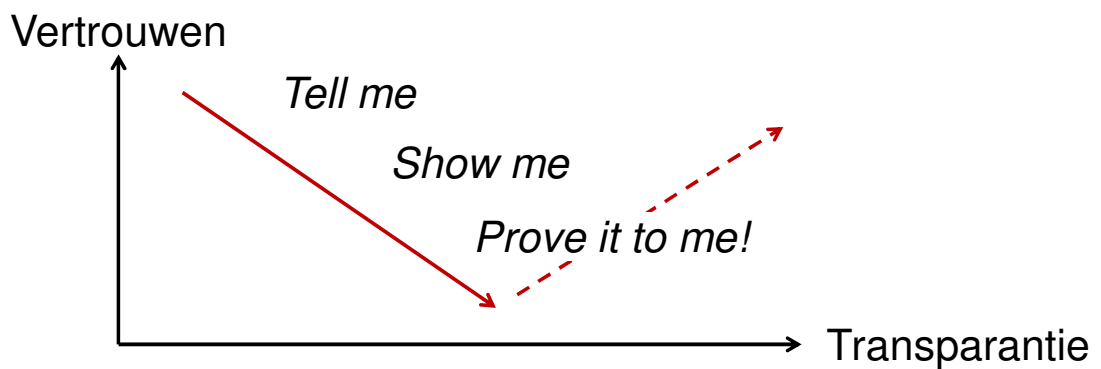
Spannende vragen

1. Wat zijn de **trends**?
2. Wat zijn de **valkuilen**?
3. Wat zijn dé elementaire **vragen**?
4. Hoe van **beheersing** naar **sturing**?
5. Wat vraagt dat aan **risicoleiderschap**?

Trend 1: VUCA wereld

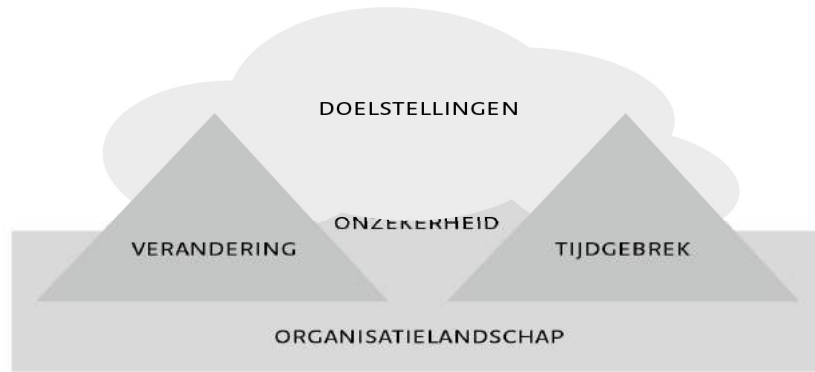

Trend 2: maatschappij

Naar prof. dr. ir. M.C.D.P. Weggeman *in Essenties van leidinggeven aan professionals*, Scriptum 2015.

Trend 3: organisatie

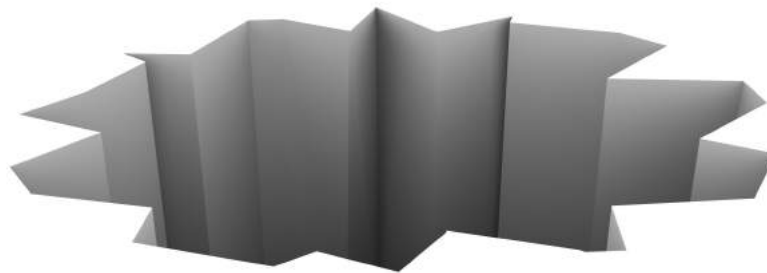

Markante punten in het organisatielandschap.

Klassiek (risico)management?

vstrm
van staveren risk management

4 valkuilen

Valkuil 1: te ingewikkeld

Valkuil 2: cijfers

Valkuil 3: illusie

Valkuil 4: niets doén

this statement is false.

De risicoparadox

Risicomanagement lijkt *hoogst noodzakelijk* om de vaak uitdagende doelstellingen van organisaties te realiseren en wordt desondanks lang *niet overal* breed, diepgaand en met *bewezen effectiviteit* toegepast.

- Financiële sector: volledig ERM in 11 % van de organisaties (Paape en Speklé, 2012)
- Ruim 700 publieke organisaties en bedrijven: risk maturity 4,5 op schaal van 1 t/m 10 (2e Nationaal Onderzoek Risicomanagement, 2014)
- MKB management: 94% wel risico-bewust, maar borgt risicomanagement NIET in de organisatie (Nederlands Bureau voor Bedrijfscontinuïteit, 2015)

Oplossing risicoparadox

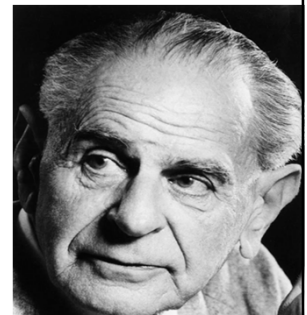
Optimisme is een morele plicht

Wetenschapsfilosoof Karl Popper

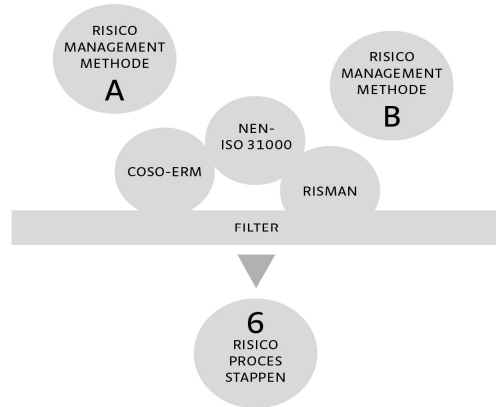
⇒ *Vernieuwend risicomanagement*

⇒ *Risicogerichte brandveiligheid*

⇒ *Risicogestuurd werken*

Risicogestuurd werken

Het filteren van bestaande methoden voor risicomanagement.

RW in relatie tot RM methoden

Zes generieke risicoprocesstappen		Risicoprocesstap COSO 2017	Risicoprocesstap NEN-ISO 31000	Risicoprocesstap RISMAN
Nr.	Beschrijving	COSO-ERM (Claassen, 2009)	NEN-ISO 31000 (NEN, 2009)	RISMAN (Van Well-Stam e.a., 2011)
1	Doelen bepalen	Objective setting	Vaststellen context	Vaststellen doel
2	Identificeren	Event identification	Risico-identificatie	Risico's in kaart
3	Classificeren	Risk assessment	Risicoanalyse	Belangrijkste risico's
4	Beheersen	Risk response control activities	Risico-evaluatie Risicobehandeling	Beheersmaatregelen in kaart en uitvoeren
5	Evalueren	Monitoring	Monitoring	Evalueren
6	Overdracht	Communication	Communicatie	Actualiseren risico-analyse

Vergelijking van de zes risicoprocesstappen met die uit drie risicomanagementmethoden.

Drie elementaire vragen

1. Wat *wil* je?
2. Wat is daarbij *onzeker*, voor wie?
3. Wat ga je *doen*, voor wie?

Wat is
brandveiligheid,
voor wie?

Risico = effect van onzekerheid
op doelen

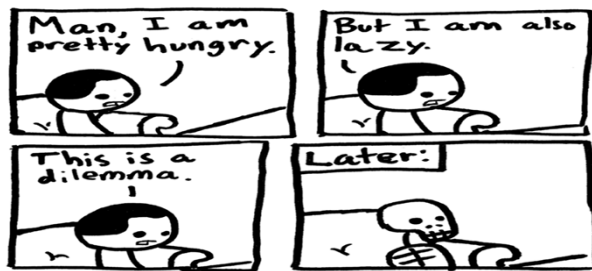
Risicobereidheid expliciet

Inzicht in perceptieverschillen

Én durven kiezen

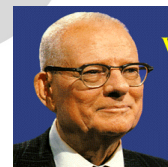
Scherpe keuzes maken, anders...

RW
&
NEN-ISO

Zes risicoprocesstappen in de PDCA-cyclus.

W Edwards Deming
1900-1993

"We have learned to live in a world of mistakes and defective products as if they were necessary to life. It is time to adopt a new philosophy in America."

Toepassen van de 6 risicoprocesstappen in bestaande / nieuwe werkprocessen

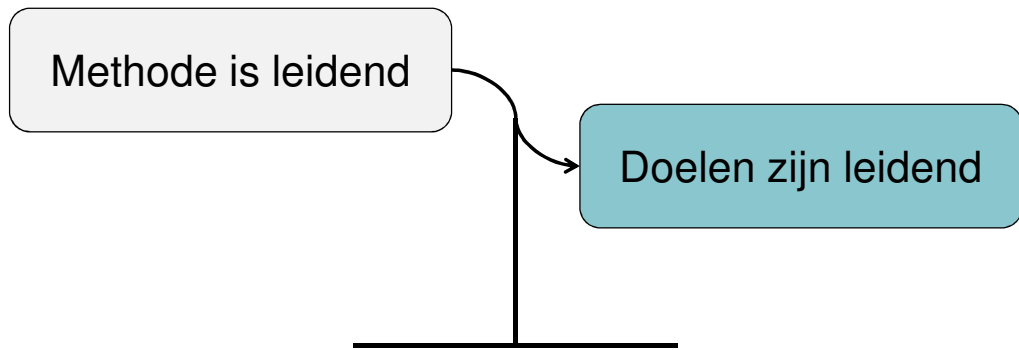
- Vanuit bestaande risicomanagementmethoden
- Methoden ondersteunen
- **Mens** in de organisatie centraal
- Waar nodig **accentverschillen**

RM & RW: accentverschil nr. 1

Methode is leidend

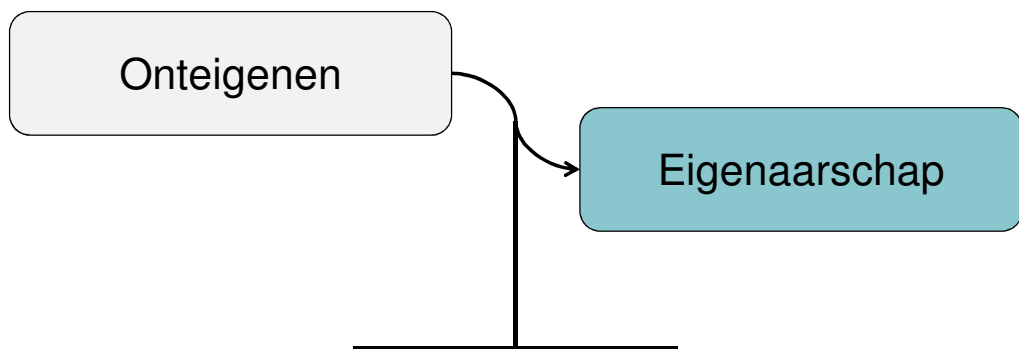
Doelen zijn leidend

RM & RW: accentverschil nr. 6

Onteigenen

Eigenaarschap

RM & RW: accentverschil nr. 8

Low trust
High tolerance

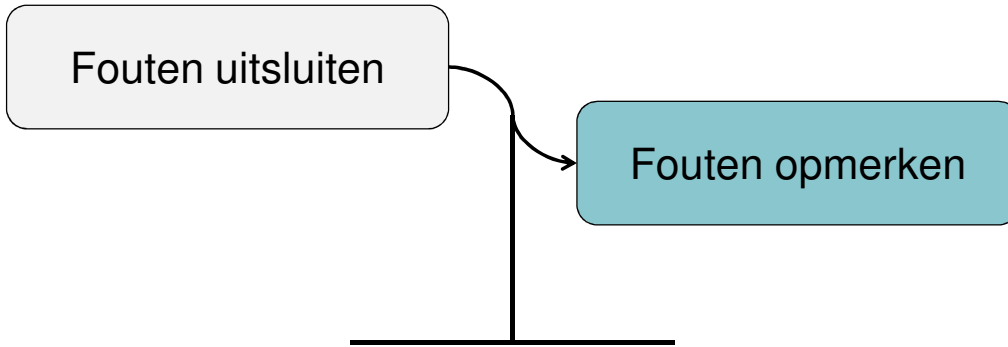
High trust
Low tolerance

RM & RW: accentverschil nr. 11

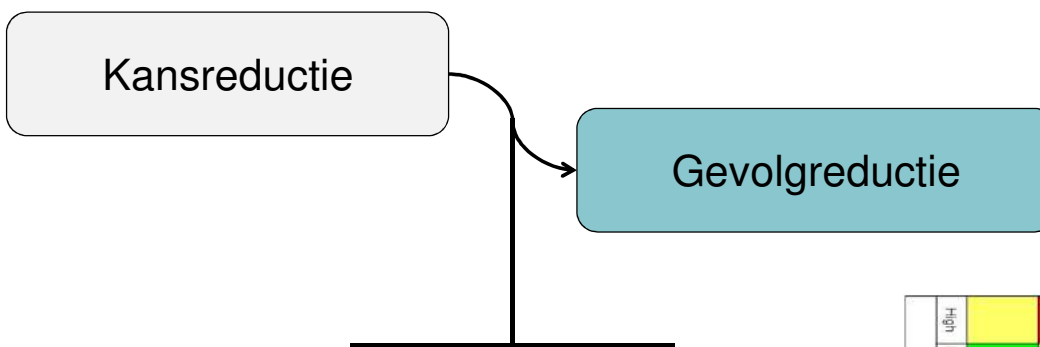
Compleet willen zijn

Keuzes durven maken

RM & RW: accentverschil nr. 18

RM & RW: accentverschil nr. 19

Probability	High	Yellow	Red	Red
	Medium	Green	Yellow	Red
	Low	Green	Green	Yellow
		low	medium	high
		Impact		

Accentverschillen RM & RW

Nr	RM	RW
1	Methoden leidend	Doelen leidend
6	Onteigenen	Eigenaarschap
8	Low trust - High tolerance	High trust – Low tolerance
11	Compleet willen zijn	Keuzes durven maken
18	Fouten uitsluiten	Fouten opmerken
19	Kans reductie	Gevolg reductie

Vraag: welk accentverschil helpt ú om **effectiever** om te gaan met risico's, om zo uw **brandveiligheidsdoel** te realiseren?

Risicoleiderschap gevraagd

USS Montana

=> *Is dit een voorbeeld van risicoleiderschap?*

Risicoleiderschap gevraagd

***Risicoleiderschap begint
met VRAGEN stellen!***

De 7 Habits van de Risicoleider

1. Begrijpt **kernbegrippen** rond risico
2. Heeft **doelen & ambities** scherp
3. Kent eigen **risicobereidheid** én die van de omgeving
4. Heeft oog en oor voor verschillen in **risicopercepties**
5. Accepteert **onzekerheid**
6. Durft te **kiezen** én neemt daarvoor **verantwoording**
7. **Integreert** expliciet risicodenken en –doen in alle activiteiten

5 RW Tips: morgen zélf doen!?

1. *Werkdruk* bewustzijn => stress verhoogt kans op fouten
2. Wat is je grootste *werknachtmerrie*, vertaald in een risico?
3. Wat kan je daar zelf aan *doen*, wat / wie heb je *nodig*?
4. Rondje risico's in het *werkoverleg*: bewustzijn en actie?
5. Evaluatie: de (bijna) *missers* bespreken en ervan *leren*

Risicogestuurd Werken

@martinvstrm

martin@vsrm.nl

www.risicogestuurdwerken.nl

www.vsrm.nl

